

Liturgia

2021. március 14., Zwollei Magyar Református Gyülekezet, Zwolle

Előfohász

A mi segítségünk jöjjön Istentől, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes szentháromság, egy, örök és igaz Isten.

Apostoli köszöntés

Kegyelem néktek és békesség, Istentől, a mi Atyánktól, és az Úr Jézus Krisztustól. Ámen.

Ének

390. dicséret: Erős vár a mi Istenünk, valamennyi verse.

https://www.youtube.com/watch?v=6jESr_2hj4I

Lekció

Lukács evangéliuma 6,27-49.

„Nektek pedig, akik hallgattok engem, ezt mondom: szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék titeket;

[28](#) áldjátok azokat, akik átkoznak, és imádkozzatok azokért, akik bántalmaznak titeket!

[29](#) Aki arcul üt téged, tartsd oda annak arcod másik felét is, és aki elveszi felsőruhádát, attól alsóruhádát se tagadd meg!

[30](#) Adj mindenkinek, aki kér tőled, és aki elveszi a tiedet, attól ne követeld vissza!

[31](#) És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük!

[32](#) Ha azokat szeretitek, akik szeretnek titeket, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik.

[33](#) És ha azokkal tesztek jót, akik veletek jót tesznek, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is ugyanezt teszik.

[34](#) És ha azoknak adtok kölcsönt, akiktől reméletek, hogy visszkapjátok, mi a jutalmatok? Bűnösök is adnak kölcsönt bűnösöknek, hogy visszkapják azt, ami jár nekik. [3Móz 25,35-37](#)

[35](#) Ti azonban szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót, és adjatok kölcsön, semmit sem várva érte: nagy lesz akkor a jutalmatok, és a Magasságos fiai lesztek, mert ő jóságos a hálátlanok és gonoszok iránt.

[36](#) Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!

[37](#) Ne ítéljetez, és nem ítéltettek. Ne kárhoztassatok, és nem lesz kárhoztatásotok. Bocsássatok meg, és nektek is megbocsáttatik. [*](#)

[38](#) Adjatok, és adatik nektek: jó, megnyomott, megrázott, megtetézett mértékkel adnak öletekbe. Mert amilyen mértékkel ti mértek, olyan mértékkel mérnek viszonzásul nektek. [2Kor 9.6](#)

[39](#) Példázatot is mondott nekik: Vajon vezethet-e vak világtalant? Nem esnek-e mindketten verembe?

[40](#) A tanítvány nem feljebb való mesterénél; de aki teljesen felkészült, az mind olyan lesz, mint a mestere.

[41](#) Miért nézed a szálkát a testvéred szemében, a saját szemedben pedig még a gerendát sem veszed észre?

[42](#) Hogyan mondhatod testvérednek: Testvérem, hadd vegyem ki szemedből a szálkát! – mikor a saját szemedben nem látod a gerendát? Képmutató, előbb vedd ki a gerendát a saját szemedből, és akkor jól fogsz látni ahhoz, hogy kivehesd a szálkát testvéred szeméből.

[43](#) Nem jó fa az, amely rossz gyümölcsöt terem, és ugyanúgy nem rossz fa az, amely jó gyümölcsöt terem.

[44](#) Mert minden fát a maga gyümölcséről ismernek meg. Hiszen túskebokorról nem szednek fűgét, csipkebokorról sem szüretelnek szőlőt.

[45](#) A jó ember szíve jó kincséből hozza elő a jót, a gonosz ember pedig a gonoszból hozza elő a gonoszt. Mert amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj.

[46](#) Miért mondjátok nekem: Uram, Uram – ha nem teszitek, amit mondok? [Mal 1,6](#)

[47](#) Megmutatom nektek, kihez hasonló az, aki hozzám jön, hallja beszédeimet, és cselekszi azokat.

[48](#) Hasonló ahhoz a házepítő emberhez, aki mélyre ásott, és a kősziklára alapozott: amikor árvíz jött, beleütközött az áradat abba a házba, de nem tudta megingatni, mert jól volt megépítve.

[49](#) Aki pedig hallja beszédeimet, de nem cselekszi, az hasonló ahhoz az emberhez, aki alap nélkül a földre építette a házat: beleütközött az áradat, és azonnal összeomlott az a ház, és teljesen elpusztult.”

Imádság

Ének

165. dicséret: Itt van Isten köztünk, valamennyi verse (6).

<https://www.youtube.com/watch?v=1MEDRq9ADKY>

Textus

Lk 6,46-49

Miért mondjátok nekem: Uram, Uram – ha nem teszitek, amit mondok?

[47](#) Megmutatom nektek, kihez hasonló az, aki hozzám jön, hallja beszédeimet, és cselekszi azokat.

[48](#) Hasonló ahhoz a házépítő emberhez, aki mélyre ásott, és a kősziklára alapozott: amikor árvíz jött, beleütközött az áradat abba a házba, de nem tudta megingatni, mert jól volt megépítve.

[49](#) Aki pedig hallja beszédeimet, de nem cselekszi, az hasonló ahhoz az emberhez, aki alap nélkül a földre építette a házát: beleütközött az áradat, és azonnal összeomlott az a ház, és teljesen elpusztult.

Prédikáció

A kislányom kedvenc meséje mostanában a Három kismalac és a farkas. Talán sokunknak rémlik ez a mese gyerekkorunkból, de engedjétek meg, hogy most kicsit felelevenítsem. Három kismalac, Nyifi, Nyufi és Nyafi házépítésbe kezd. Kettőn lusták. Egyikük, Nyifi, csak egy szalmaházat épít, pár óra alatt el is készül, másikuk, Nyufi, fából és gallyakból tákolja össze. A harmadik, Nyafi, viszont erős kőből építi házát, sokat is dolgozik vele. Aztán jön a farkas, a szalmaházat három fújással elfújja. A faházat szintén. A két kismalac az erős kőházba menekül, és azt már a farkas sem tudja elfújni. A kéményen mászna be, de onnan kifüstölik.

Mi a tanulsága a mesének? Az, hogy **érdemes sok erőfeszítést tenni, ha biztonságos otthont szeretnénk**: ha olyan életet szeretnénk élni, ahová nem törhet be semmilyen gonosz erő, ártó szándék, nem fújja el egyetlen szélvihar sem, hanem biztosan megáll.

Erőfeszítés és biztonság. Az egyikre (biztonság) nagyon vágyunk, a másikat (erőfeszítés) kevésbé kedveljük.

Azt valószínűleg a hallgatók nevében is mondhatom, hogy szeretnénk **stabilnak** látni az életünket: szeretnénk boldog házasságban élni, jó munkahelyen dolgozni, jól keresni, hogy hosszútávon is stabil helyzetben legyünk anyagilag. Szeretnénk a gyerekeink jövőjét megalapozni. És talán, szeretnénk az örök életre is „bebiztosítani” magunkat. Olyan döntéseket érdemes hozni, mindannyian tudjuk ezt, amelyek kiállják az idő próbáját, aminek az eredménye maradandó!

Nézzük meg kicsit az **erőfeszítés** kérdését. Szeretjük a biztonságot, és valószínűleg senki nem arra vágyik, hogy az életére visszatekintve bukásokat és értelmetlen éveket lásson a háta mögött. Mi erős várat akarunk építeni! Biztos vagyok benne, hogy mindannyiunk életében sokféle erőfeszítés jelenik meg: helytállni munkában tisztességgel, megmenteni a házasságot, kibékülni a szomszédal, és megszeretni a gyerekünk barátját erőnek erejével is. Tesszük a falakat, tégláról téglára, építjük az életet, a legjobb belátásunk szerint.

(I. Valódi alap nélkül)

De vajon életünk építményének mi az alapja? Mi alapján hozzuk meg a döntéseinket?

A napokban küldött át egy kedves barátom egy Móricz Zsigmond idézetet, ahol az író megerősíti az általános véleményt: az asszony a szívével dönt, a férfi az eszével. Talán igaz a nemi sztereotípiára, talán nem, de fölösleges ilyesmivel borzolnom az idegeket. ☺ Egyénileg ugyanis mindannyian mérlegelhetjük, hogy melyikre vagyunk hajlamosabbak? Esetleg inkább az érzések ragadnak el: könnyörülj, szeress, haragudj, állj bosszút magadért; vagy inkább az észérvek irányítanak: a mérleg egyik serpenyőjében ennyi előny, a másik serpenyőben ennyi hátrány. Mondanám, hogy a youtube videó alatt ki-ki tegye meg a tétjét: melyiket szoktátok inkább alkalmazni? Mérleg elv, vagy érzelmi hatások? Ide teszek egy kicsit, innen elveszek kicsit vagy a spontaneitás hívei vagytok és „mentek a szívetek után”? Manapság az érzelmek alapján általánosabb dönteni. A szerelem mindent legyőz! A szerelem mindent megér! Ha bedobod a varázsszót – szerelem – akkor minden, etikailag egyébként megkérdőjelezhető tett (pl. házastársad megcsalása), már nem is tűnik olyan rossznak...

A döntéseinkben persze fontos az is, hogy mit láttunk magunk előtt. Hogy tanultuk a szüleinktől? Nem olyan régen egy kedves idős hölgy mesélte, hogy nem telik el nap, hogy ne jutnának eszébe a szülei. Elgondolkozik rajta, hogy ehhez vagy ahhoz vajon mit szólna az édesanyja? Talán a fiatalok számára nem ismerős még ez az érzés. De a korrallal bizony erősödik a felismerés, mennyire a szüleink nyomdokain járunk. Mert ezt tanultuk.

Az erőfeszítés tehát bizonyára része az életünknek: de sokszor csak a döntéseinkben való *kitartásra* vonatkozik: elindulok egy úton: elfogadok egy állást, és kitartok benne, elveszem x-et feleségül, és hűséges maradok hozzá: de ezek inkább a téglák egymáshoz tapasztása az életünk épületén.

Viszont hogy mi alapján döntünk és cselekszünk, ez már az épület alapjának kérdése: és ez fogja meghatározni, hogy mennyire stabil az az építmény, kiállja-e az idő próbáját, és hadd fogalmazzak így: kiállja-e az **ÖRÖK** idő, és az örök élet próbáját?

Igen, a döntéseink meghozatalában sokszor automatizmusok uralkodnak: érzelmek vagy racionalitás irányít, ill. a tanultak: az előttünk járók jól ismert, kitaposott ösvénye.

És Jézus ma, mégis, mindannyiunknak azt mondja: ez kevés. Nincs alap. Ha csupán az érzéseink vagy a racionális gondolkodás mentén döntünk, esetleg az elődeinktől jól ismert úton járunk, akkor az az élet alap nélküli életnek minősül. Az erőfeszítéseinket egy mélyebb szintre kell összpontosítani: mély alapot kell ásni, és mélyen meg kell vizsgálni a döntéseink eredőjét. Nehogy úgy járjunk, mint a kis Nyífi, a kismalac, aki megelégedett egy szalmaházzal, ami talán a nap ellen védett, de egy hatalmas fenevaddal szemben szétmállott.

II. Jézus a felolvasott példázatában még inkább kiélezi a kérdést: nem arról van szó, hogy van bizonytalan élet, és biztonságosabb és még biztonságosabb, mint a szalmaház, faház, kőház. Hanem arról, hogy **egy olyan alap van, ami biztonságos**, amire maradandót lehet építeni, és a viharokat is kiállja: ez pedig **olyan élet, ami Jézus Krisztus beszédeit nem csak hallja, de meg is cselekszi**. Minden egyéb élet pozdorjává törik, hiszen alap nélkül nem bírja a viharokat.

Fontos látnunk kedves testvérek, hogy ez a példázat az evangéliumon belül hol helyezkedik el. Nem véletlenül olvastunk ma olyan hosszú lekción. A lukácsi evangélium ún. mezsei beszédének a vége ez. Nagyon hasonló a Máté evangéliumában található Hegyi beszédhez. Olyan életelveket vázol elénk Jézus Krisztus, ami messze meghaladja a közkerölcs, vagy az erkölcsös gondolkodás kereteit. Ugyan ki gondolná okosnak, és bölcsnek azt az embert, aki úgy ad kölcsön, hogy nem követel érte semmit? Vagy ha kirabolják, nem követeli a maga jussát, sőt ad mindenkinek, aki kér tőle?

Jézus nem véletlenül, kihangsúlyozza beszéde végén, mennyire fontos, hogy ne csak hallgassuk az igét. Hanem tegyük érte, hogy valóságosan átformálja az életünket! Ez és csak ez alapján hozunk döntéseket, igazítsuk a tetteinket ahhoz, amit szívvel és szájjal vallunk: hogy Jézus Krisztus az Úr!

Vajon nem könnyű-e keresztyénként belekényelmesedni a rendszerbe: vasárnap istentiszteletre megyünk (bárcsak mehetnénk!), olykor kinyitom a Bibliát, és ha igazán úgy érzem, akkor imádkozom is. Halljuk, halljuk az igét, de a padokból felállva sokszor elbukunk, mert automatikusan ránk ömlenek az érzéseink: ezt a szomszédot ki nem állhatom, a főnököm elviselhetetlen személy, és szóba nem állnék egy lecsúszott alakkal...mert automatikusan jönnek a döntési opciók: nem adhatok mindenkinek, nem lehetek ennyire hülye...édesanyám vagy édesapám mit szólna hozzá? Nem tűnik logikusnak...Nincs kedvem...

Jajj, de sok minden van, ami ösztönösen tol minket az egyik irányba, és jajj de kevés az az erő, amivel megállj tudunk parancsolni önmagunknak, és azt mondani: nem, mielőtt cselekszem, keresem az Isten akaratát. Hiszen ez az igazi kérdés: mielőtt cselekszem, vajon keresem-e az Isten akaratát? Megálljt parancsolunk-e önmagunknak, és mondjuk-e: nem, mielőtt cselekszem, lecsendesítem a háborgó szívemet: ne haragból döntsék...Nem, mielőtt cselekszem, leleplezem magamban, hogy bizony, sokszor irgalmatlan vagyok. Nem, mielőtt cselekszem, leleplezem magamat: a pénzt jobban szeretem az egyenes útnál, vagy a felebarátomnál. Sokféle keretet kínál az élet, a tanultak, önmagunk szerelme: erre a földre építkezz! Itt kezd el rakni a téglákat! De szoros az a bizonyos kapu, és keskeny az a bizonyos út, amit elénk ad Jézus, és mégis csak ez az, ami az életre visz. Jézus azt tanítja ebben a példázatban, hogy kevés hallgatni az igét. Ha nem válik cselekvéssé az életünkben, akkor lesz olyan vihar, ami elsöpri azt, bármilyen stabilnak is érezzük. És lesz olyan vihar, amiben senki nem áll meg Jézus nélkül, még ha elég ügyes is volt a földi életében. A halál vihara, ami 1 éve immár az életünket is olyan szűk keretek közé szorítja, olyan vihar, amiben senki nem tud megállni, csak az, aki meri Jézus beszédére ráépíteni az életét, bármilyen bolondságnak is tűnik!

Jézus azt kéri tőlünk, hogy a legkeményebb erőfeszítést tegyük meg azért, hogy valódi, maradandó és örök életünk lehessen: győzzük le az automatizmusainkat, nézzünk szembe önmagunk szeretetével és kényelmességével, és a Szentlelke segítségével állítsuk mindezt parkoló pályára; érvényesítsük az ő Igéjének útmutatását az élet minden területén. Igen, a legnehezebbet kéri: azt, hogy tagadjuk meg önmagunkat. Az Igének való engedelmesség nem az önérvényesítés és önkiteljesedés útja. Ha valaki ezt keresi, nem találja meg Jézusnál.

Mert Jézus azt mondja: *szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik utálnak titeket, áldjátok azokat, akik átkoznak, imádkozzatok azokért, akik bántalmaznak titeket...adjatok kölcsön...legyetek irgalmasok...ne ítélezzetek...bocsássatok meg...adjatok.*

Több ez, mint ami emberi erőtől elvárható, gondolhatjuk. Igen, az. És senki ne is gondolja, hogy önerőből egy kapavágást is tudna tenni azért, hogy „jó ember” legyen. Önmagunk halálba adása kizárólag Jézus kegyelmének és erejének munkája. Ha pedig Jézustól elnyertük ezt az új életet, akkor az erejével napról napra beállhatunk ebbe a harcba, az önmegtagadás és a Jézusnak élt élet harcába. De valójában ez az egyetlen élet, amit élni érdemes, és ez az az élet, ami kibírja az idő, az örök idő, az örök élet próbáját is!

Senki mással, csak Jézussal sikerülhet. Nem a mi erőnkől, hanem az ő erejéből.

Az ember gyenge. De Isten erős! Jézus Krisztus kereszthalála paradox módon Isten ereje: bemutatja nekünk, hogy van olyan szeretet, ami a végsőkig elmegy, és a feltámadásban látjuk: GYŐZ! És szembesít a kérdéssel, hogy a mi hálából felfakadó szeretetünk elmegy-e a végsőkig? Elmegy-e addig, hogy halálba adjuk végre a kényelmességünket, önszeretetünket, és odaadjuk az életünket annak a Jézusnak, aki egyedül tud nekünk örök életre szólóan is biztonságot adni?

Jézus halálba adta magát értünk. Az Isten pedig feltámasztotta őt ebből a halálból, számunkra is bizonyítékot adva, hogy Jézuson át örök életre nyílt ajtó.

Ne elégedjünk meg a féllal, mikor Jézus lehetővé tette az egészet! Ne elégedjünk meg egy, a világban sikeres élet álmával, mikor Jézus lehetővé tette számunkra az örök és teljes életet! Ne elégedjünk meg kellemes érzésekkel Jézus iránt, mikor ő valószínűleg szenvedett értünk, nem csak elméletben. Ne elégedjünk meg az ige hallgatásával, a Biblia olvasásával, az istentiszteletre való eljövettel, hanem teremjük meg a gyümölcsöket az életünkben! Ássunk mélyre, és tegyük mérlegre a döntéseink eredőjét: Jézus szava szerint járok el? Mit akarhat vajon Isten, hogy cselekedjem?

Bárcsak ne lenne igaz ránk Dietrich Bonhoeffer szomorú kijelentése: „Nem az van, hogy nem ismerjük Isten parancsait, hanem hogy nem teljesítjük, s az engedetlenségünk nyilvánvaló következményeként lassanként már nem is igazán ismerjük fel őket - ez a mi bajunk.” (Dietrich Bonhoeffer: Jöjj velem, Február 2.)”

Váljon ez a böjt lelkünket felkavaró viharra, próbálja meg hitünket, életünket, tetteinket! Hiszen kegyelem minden ránk bocsátott vihar. A viharban ugyanis kiderül, hogy valóban szilárd alapra építettünk-e; lehetőség, hogy a névlegességből valódi hitre jussunk, hogy a lustaságunk újra Jézus iránti szenvedélyes elköteleződéssé alakuljon.

„Miért mondjátok nekem: Uram, Uram - ha nem teszitek, amit mondom?” De „aki hozzám jön, hallja beszédeimet, és cselekszi azokat, hasonló ahhoz a házépítő emberhez, aki mélyre ásott, és a kösziklára alapozott.”

Ámen.

Imádság

Ének

395. dicséret: Úr lesz a Jézus mindenütt, valamennyi verse (4).

<https://www.youtube.com/watch?v=LFv-ycNvaE>

Áldás

„Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, az Atya szeretete és a Szentlélek közössége maradjon
mivelünk.” Ámen.